

GEZOCHT: school met G-KRACHT

.....

coachingtraject geïntegreerd
werken rond geletterdheid
in beroepsrichtingen

.....

leerlingen gelijke kansen bieden door hen de basiscompetenties te laten verwerven om met informatie om te gaan op school, in het leven en op het werk

Een samenwerkingsproject van de pedagogische begeleiding en het Steunpunt GOK

voor secundaire scholen

Geleijk kansen en geletterdheid

15% tot 18% van de volwassenen in Vlaanderen is laaggeletterd. Hierdoor zijn zij niet in staat optimaal te functioneren en zich verder te ontwikkelen in hun maatschappelijk leven en op het werk. Dat heeft verstrekende gevolgen voor de kansen van deze mensen. Zij vinden minder makkelijk een goede job en als ze die wel vinden hebben ze weinig kansen om door te groeien. Bij de organisatie van het huishouden, het opvoeden van kinderen en in contacten met officiële organisaties ondervinden zij vaak problemen. Deelname aan activiteiten in de buurt, in bewonersgroepen of in het verenigingsleven verloopt zeer moeizaam.

Geletterdheid is één van de belangrijkste basiscompetenties die scholen hun leerlingen mee kunnen geven

Uit onderzoek blijkt dat met name leerlingen van het BSO, maar ook van het TSO, de grootste kans lopen om laaggeletterd de school te verlaten. De grote uitdaging van een gelijke kansenbeleid op school is om dit te voorkomen. Geletterdheid is één van de belangrijkste basiscompetenties die scholen hun leerlingen mee kunnen geven voor een succesvol leven. Het project G-KRACHT is bedoeld om scholen daarin te ondersteunen.

Veel meer dan kunnen lezen en schrijven

Geletterdheid is de vaardigheid om informatie te verwerken uit teksten, documenten en cijfergegevens, en om gebruik te maken van computers en multimedia. Het is veel meer dan kunnen lezen en schrijven. In een kennismaatschappij als Vlaanderen is geletterdheid een onmisbare vaardigheid.

Belang voor beroepsrichtingen

Op de werkplek neemt het aantal taken waarbij werknemers informatie moeten verwerken en produceren steeds verder toe. Geen enkele beroepskracht kan nog zonder informatieverwerkende vaardigheden. De bejaardenverzorgster moet een logboek bijhouden, de magazijnier een digitale voorradenstaat. De winkelbediende moet e-mailvragen van klanten beantwoorden, de arbeider orderkaarten interpreteren, machines instellen op basis van voorschriften en producten controleren aan de hand van een lijst met criteria.

Geletterdheid is bovendien een basiscompetentie. Een werknemer die laaggeletterd is, kan andere competenties niet goed ontwikkelen. Hij of zij zal problemen ondervinden bij de taakuitvoering, bij het samenwerken met andere collega's, en bij het zelfstandig oplossen van problemen. Ook is hij of zij onvoldoende in staat vakkennis bij te spijkeren en op de hoogte te blijven van ontwikkelingen in het bedrijf of de organisatie.

G-KRACHT: werk maken van geletterdheid in beroepsrichtingen

Met het coachingstraject G-KRACHT willen de pedagogische begeleiding en het Steunpunt GOK scholen met beroepsrichtingen stimuleren werk te maken van de geletterdheid van hun leerlingen. Dit project sluit naadloos aan bij het GOK-beleid in het algemeen en de thema's taalvaardigheid en doorstroming en oriëntering in het bijzonder. Het is in die zin ook geen nieuw project, maar het helpt scholen hun GOK-beleid nog vakspecifieker, functioneler en meer gericht op de toekomstkansen van hun leerlingen in te vullen.

G-KRACHT sluit naadloos aan bij het GOK-beleid in het algemeen en een taalbeleid in het bijzonder

Het project is vooral geschikt voor scholen die de behoefte voelen hun GOK- en/of taalbeleid verder te professionaliseren. Bijvoorbeeld omdat zij er meer leerkrachten van alle vakken bij willen betrekken en/of de lessen PAV en Nederlands verder willen toespitsen op informatieverwerkende vaardigheden, die leerlingen binnen en buiten de school nodig hebben.

Wat houdt een coachingstraject in?

In het coachingstraject werkt het schoolteam samen met de pedagogische begeleider en een coach van het Steunpunt GOK een traject uit op maat van de school. De coaching kan afhankelijk van de wensen van de school diverse vormen aannemen. De school maakt ook zelf de keuze wie uit het schoolteam zal meewerken aan het traject. De school bepaalt dus zelf hoeveel tijd en menskracht zij wil investeren in het traject.

Mogelijke vormen van coaching

- het verrijken van bestaand materiaal uit algemene en vaklessen
- het samen voorbereiden van lessen
- het uitproberen en bespreken van instrumenten en materialen die de GOK-coach aanreikt
- het integreren van geletterdheid in (schoolbrede) activiteiten buiten de reguliere lessen en in stages
- het organiseren van teamoverleg of overleg tussen een klein groepje van samenwerkende leerkrachten

- het organiseren van bijeenkomsten van leerkrachten uit verschillende trajectscholen
- het observeren van lessen of activiteiten gevolgd door een reflectiegesprek
- het bevragen van leerlingen over hun leerbehoeften en reacties op het aangeboden materiaal

Wat verwachten we van de school?

Hoewel het traject helemaal op maat van de school wordt gemaakt, verwachten we wel een sterke bereidheid en een groot engagement om in een vernieuwend ontwikkelingsstraject rond geletterdheid te stappen.

Van de schoolleiding verwachten we dat zij leerkrachten en leerlingen optimaal stimuleert om constructief mee te werken en nieuwe materialen uit te proberen. Een vertegenwoordiging van diverse studierichtingen en leerjaren is aanbevelenswaardig, maar niet noodzakelijk.

Daartegenover staat dat de school geheel kosteloos aan het traject kan deelnemen.

Wie kan meedoen?

De pedagogische begeleiding selecteert tien scholen verspreid over de netten en Vlaanderen. In principe komen BSO- en DBSO-scholen en TSO-scholen met beroepsgerichte richtingen in aanmerking voor deelname. Pas na het intakegesprek neemt de school een definitief besluit om mee te doen. De samenwerking kan lopen tot eind 2010, maar wordt regelmatig geëvalueerd en kan naar wens van de school worden voortgezet of beëindigd.

Wat levert het op?

Het traject is vooral bedoeld om de vaardigheid van leerkrachten om geletterdheid te integreren in de lespraktijk te vergroten en de samenwerking op dit terrein binnen het schoolteam te bevorderen. G-KRACHT staat dus niet alleen voor de impuls die geletterdheid kan geven aan de schoolcarrière en loopbaan van uw leerlingen, maar ook voor de groeikracht van uw schoolteam.

Het traject is geen eenrichtingsverkeer. Ook de pedagogische begeleiding en het Steunpunt GOK hopen door de samenwerking met leerkrachten meer kennis op te doen over geletterdheid in vakcontexten, waarvan andere scholen in Vlaanderen dan weer kunnen profiteren.

Een gedeelde verantwoordelijkheid

De scholen staan er overigens niet alleen voor. De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming, Frank Vandenbroucke, wil dat de aanpak van laaggeletterdheid niet alleen één van de beleidsprioriteiten van scholen maar ook van bedrijven en organisaties wordt.

Meer informatie

Steunpunt GOK
Blijde-Inkomststraat 7
3000 Leuven

Contactpersoon: Greet Goossens
greet.goossens@arts.kuleuven.be
tel. 016-325361/325367 (ma, di en do)